

Mångkulturellt

centrum

VERKSAMHETS BERÄTTELSE 2024

INNEHÅLL

FÖRORD: 2024 PÅ MÅNGKULTURELLT CENTRUM	1
UPPDRAG OCH MÅL 2024	3
FORSKNING, DOKUMENTATION, ARKIV OCH BIBLIOTEK	5
UTBILDNING	14
UTSTÄLLNING OCH KONSTNÄRLIG VERKSTAD	15
KOMMUNIKATION, MARKNADSFÖRING, UTGIVNING OCH PROGRAM	19
HUSET: RECEPTION, BUTIK, MÖTEN, LOKALER OCH FÖRENINGSSAMARBETEN	27
TAVERNAN – CAFÉ OCH RESTAURANG	29
IT	30
ORGANISATION OCH PERSONAL	30
APPENDIX	34
ÅRSREDOVISNING OCH REVISIONSBERÄTTELSE	38

FÖRORD: 2024 PÅ MÅNGKULTURELLT CENTRUM

År 2024 blev ett dramatiskt år för Mångkulturellt centrum (MKC) och endast enastående uppoffringar från personalens sida räddade stiftelsen från likvidering. Året inleddes med en större omorganisation på grund av att Botkyrka kommun i ett ekonomiskt kritiskt läge och med omedelbar verkan, minskade uppdragsersättningen med 1 200 000 SEK. I juni sade Botkyrka kommun ensidigt upp det nyligen ingångna treåriga uppdragsavtalet med MKC. Parallellt genomfördes ytterligare en stor omorganisation med stora personalneddragningar. Först under hösten 2024 kunde ett nytt uppdragsavtal slutas, i vilket kommunens grundstöd (kommunens årliga anslag till lokalhyran) till stiftelsen drogs tillbaka i sin helhet.

Det nya avtalet innehåller heller inget uttalat uppdrag till verksamheten, men ytterligare och årliga neddragningar av den kommunala ersättningen för uppfyllandet av ändamålsstadgan. I december slöts ett treårigt hyresavtal med Teknik- och fastighetsförvaltningen, Botkyrka kommun, avseende endast museet. Först under hösten 2024 kunde ett nytt uppdragsavtal slutas, i vilket kommunens grundstöd (kommunens årliga anslag till lokalhyran) till stiftelsen drogs tillbaka i sin helhet. Det nya avtalet innehåller heller inget uttalat uppdrag till verksamheten, men ytterligare och årliga neddragningar av den kommunala ersättningen för uppfyllandet av ändamålsstadgan. I december slöts ett treårigt hyresavtal med Teknik- och fastighetsförvaltningen, Botkyrka kommun, avseende endast museet. MKC fattade beslutet att inför årsskiftet avträda samtliga övriga byggnader på Fittja gård, då den hyra som begärdes uppgick till 2000 SEK/m² och år.

MKC är långt ifrån den enda kultur- och kunskapsorganisation som idag sätts på svältkost. Idén om kulturella verksamheter och folkbildning som någon annans än vårt gemensamma ansvar har spritt sig som en löpeld genom landet. Kultur- och kunskapsproduktion ska självklart alltid diskuteras och debatteras, det kan till och med sägas vara kärnan i såväl kulturen och kunskapsutvecklingen. Här har vi dock att göra med en antidemokratisk utveckling under förespegling att den fria kunskaps- och kulturbildningen kan och bör säkras med betydligt mer av privata medel. MKC har lång erfarenhet av samverkan med och uppdrag från både offentliga och privata externa parter. Historiskt kommer ungefär 50% av centrets intäkter från andra källor än från Botkyrka kommuns uppdragsersättning och grundstöd och så kommer vi att fortsätta att arbeta. Vad som istället händer när huvudmannen väljer att dra sig tillbaka, är att den viktiga mötesplatsen MKC får en mager bemanning och betydande svårigheter i arbetet med den breda kunskapspridningen.

UPPDRAG OCH MÅL 2024

MKC är en kommunal stiftelse som verkar för ett samhälle där mångfalden reflekteras i den nationella självbilden och där migration är en självklar del i det svenska kulturarvet. Verksamheten har ekonomiskt stöd av kommun, region och stat, men är till stora delar uppdragsfinansierad eller får del av för forskning särskilt utlysta medel från forskningsfinansiärer. Verksamheten har bedrivits i alla fyra byggnader på Fittja gård i Botkyrka kommun från tidigt nittiotal fram till och med 31 december 2024.

MKC leds av en styrelse och i det dagliga arbetet av en verksamhetschef. Verksamheten har under året varit indelad i mindre grupper, med en gruppleddare för *Forskning, arkiv och bibliotek, Utbildning, Utställning och konstnärlig verkstad, Kommunikation, utgivning och program, Huset: reception, möten och föreningssamarbeten samt Tavernan – kafé och restaurang*. Den sistnämnda verksamheten upphörde att tillhöra Mångkulturellt centrum i maj 2024. Därtill har administrativt stöd funnits för ekonomi, IT och verksamhetsutveckling. Sedan mars 2024 har en tillförordnad verksamhetschef fungerat som ledare för det dagliga arbetet.

Vi har under 2024 haft 10 278 besökare varav 1919 av dem var barn.

Mångkulturellt centrums uppdrag

De styrdokument som varje år gäller för MKC är i första hand våra stiftelsestadgar. Dessa anger att

Stiftelsens ändamål är att låta dokumentera och analysera den historiska och nutida invandringen till Sverige och dess betydelse för den kulturella, sociala och ekonomiska utvecklingen i Sverige och att i samverkan med Stockholms universitet bedriva utbildning och forskning. Forskningen bör som helhet inriktas på att genom etnologiska fältundersökningar, intervjuer och observationer samt en väsentligen kvalitativ kulturveenskaplig metodik ge en förståelse av invandringens betydelse för människors liv i Sverige. Stiftelsen ska dessutom verka för bättre förståelse bland svenskarna för invandrarna och bland olika invandrargrupper för varandra.

MKC ska också hedra minnet av Klas Pontus Arnoldson, som 1908 erhöll Nobels fredspris.

Förhållandena i Stockholmsområdet, och särskilt i Botkyrka kommun, skall utgöra basen för verksamheten. Kommunala verksamhetsmål som har beröring med stiftelsens ändamål utgör också för stiftelsen viktiga målsättningar.

Region Stockholms mål för kulturområdet om att kulturupplevelser, kulturmiljö, möten och bildning bidrar till hållbar utveckling, en god livsmiljö i en tillgänglig region, stärker demokratin i en öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region, är också de vägledande för verksamheten. Andra måldokument att ta hänsyn till är bland annat de nationella kulturpolitiska målen och lagtext som musei- respektive bibliotekslagen. De forskningsetiska principerna är alltid centrala för hela vår verksamhet.

Mål och inriktning 2024

Styrelsen beslutade om övergripande mål för verksamheten för åren 2023–2025. Dessa lyder :

- MKC är ett inkluderande och tillgängligt kultur- och kunskapshus som på vetenskaplig grund bidrar till ökad tillit och sammanhållning i samhället: En mötesplats och röst för den svenska mångfalden.
- MKC ska vara en aktiv resurs för demokrati, jämlikhet och socialt hållbar utveckling – en nationell nod och internationell samarbetspart inom våra kunskapsområden, liksom en synlig, välkomnande och relevant aktör lokalt och regionalt.
- Genom utbildning, utställning, programverksamhet, bibliotek och arkiv, utgivning, utredning, konstverksamhet, samarbeten och självständig forskning ska MKC bilda och sprida kunskap om, liksom förståelse och uttryck för, migrationens effekter och betydelse för människors liv i Sverige.
- Hela organisationen bidrar gemensamt till långsiktig ekonomisk stabilitet samt till tydliga budskap och upplevelser för besökare och nyttjare av alla verksamheter.

Det är utifrån dessa mål som verksamheten har bedrivits under året. Varje verksamhet har även haft uppföljningsbara utvecklingsmål. Dessa framgår i den här verksamhetsberättelsen, där varje verksamhetsgren har sitt kapitel.

FORSKNING, DOKUMENTATION, ARKIV OCH BIBLIOTEK

Forskning

Mål och resultat

Målet för forskningsverksamheten under 2024 var att fortsätta arbetet med att stärka forskningsmiljön på MKC och på olika sätt nå ut med kunskap och forskningsresultat till både vetenskapssamhället och bredare målgrupper: att ge nya infallsvinklar och perspektiv och skapa underlag för kunskapsbyggnad, bildning och nyanserade diskussioner. I vanlig ordning fick MKC under året flera intressanta uppdrag, varav två från Botkyrka kommun. Flera ansökningar till såväl forskningsfinansiärer som till finansiärer av utställningsprojekt genomfördes, varav en EU-ansökan tillsammans med andra organisationer i det europeiska nätverket Migration Lab, där MKC ingår, gav fin utdelning. Intern omgruppering av personella resurser möjliggjorde att MKC kunde genomföra de flesta planerade projekten och MKCs forskare har dessutom ingått i ytterligare några.

Vad vi uppnått

Idrottsklivets lokala praktiker och konsekvenser

Riksidrottsförbundet har regeringens uppdrag att arbeta för att stärka idrottandet i de bostadsområden som enligt polisen är utsatta eller särskilt utsatta. Mångkulturellt centrum har erhållit forskningsmedel för att under år 2024 och 2025 med etnografiska metoder undersöka satsningens praktiker och konsekvenser i ett urval av dessa områden. Projektet leds av René León Rosales och dess syfte är att kvalitativt undersöka det lokala arbetet som möjliggörs genom satsningen i fyra så kallade socioekonomiskt utsatta områden. I dialog med uppdragsgivaren har två idrottsföreningar aktiva inom satsningen i respektive område valts ut. Arbetet som dessa föreningar bedriver inom ramen för Idrottsklivet kommer att undersökas genom intervjuer och observationer. Rapporten ska överlämnas till uppdragsgivaren under hösten 2025.

Ett samtida områdesinriktat samhällsarbete

Under vårterminen fick MKC:s forskare René León Rosales medel tilldelade av forskningsfinansiären Forte, för projektet Ett samtida områdesinriktat samhällsarbete, tillsammans med huvudsökande Lisa Kings, docent i Socialt arbete, Södertörns högskola. Projektets syfte är att genomföra en tvåårig forskningscirkel som systematiskt undersöker erfarenhetsbaserad kunskap samt möjliggör för akademien och praktiskt verksamma samhällsarbetare att i gemensamma lärandeprocesser ta fram kunskap om, och villkoren för, ett samtida områdesinriktat samhällsarbete i socioekonomiskt utsatta områden. Cirkeln genomförs tillsammans med verksamhetsledarna för organisationerna Folkets Husby, Helamalmö och Hassela solidaritet.

Nativisering, säkerhetsisering och autokratisering: Sveriges migrationspolitiska paradigmskifte

Projektet analyserar politiska dokument i samband med Påskkravallerna och riksdagsvalet 2022 samt lagstiftningsarbete 2022–2024 kring det migrationspolitiska 'paradigmskiftet' och vad det innebär för migranters rättigheter och tillgång till välfärd, samt för svensk demokrati generellt. Projektet som genomförs i samarbete med forskare på Cemfor, Uppsala universitet, ska utmyнна i en publikation i form av ett kapitel i en internationell antologi, utgiven av förlaget Verso, som är accepterad för publicering och under utgivning.

Att rösta eller inte rösta – valdeltagande i Botkyrka kommun

I början av 2024 genomförde MKC:s forskningsteam en etnografisk studie av röstberättigades motiveringar till att rösta eller inte rösta i distrikten med lägst valdeltagande i Botkyrka kommun. Studien genomfördes under ledning av Edda Manga, på uppdrag av Botkyrka kommun och tog sikte på att ge rekommendationer för ett långsiktigt strategiskt arbete för medborgarnas ökade delaktighet i demokratiska processer. Projektet utmynnade i rapporten "Att rösta eller inte rösta – En kvalitativ studie av förutsättningar för valdeltagande i områden med lågt valdeltagande i Botkyrka".

Pilotprojekt Balingsholmsmodellen

I samarbete med Länsstyrelsernas nationella samordning av arbetet för mänskliga rättigheter pågick arbetet med att göra den kvantitativa analysen av data för pilotprojektet under året. Den kvantitativa studiens resultat presenterades på en nationell träff för Länsstyrelsernas ansvariga för arbetet med mänskliga rättigheter i Stockholm den 3 september 2024. Projektledare är Edda Manga.

Expanding Markets in Life: Exploring emerging ART practices in India and Uganda.

Under 2024 påbörjades arbetet med det Vetenskapsrådsfinansierade treåriga projektet under ledning av Johanna Gondouin tillsammans med Suruchi Thapar-Björkert (forskare, Uppsala universitet) och Åsa Eriksson (forskare, MKC).

Stadsdelssamverkan, etniska föreningar och politisk integration

Forskningsprojektet finansierades av Formas och har varit ett samarbete mellan MKC och Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF) vid Uppsala universitet. I studien undersöks betydelsen av samverkan mellan Botkyrka kommun och etniska föreningar, mot bakgrund av en studie av samma fält strax efter millennieskiftet. Projektet genomfördes för MKC:s del av Nina Edström och leddes av docent Nils Hertting, Uppsala universitet. Projektet är avrapporterat till finansiären men planen var också att en bok skulle föreligga vid årsslutet 2024. Dock har bokprojektet fått skjutas på framtiden då Edström fungerat som tf verksamhetschef för MKC under större delen av året.

Urbant och polisiärt våld i USA från svart radikal filosofisk tradition

I projektet, som leds av MKC:s affilierade forskare James Walker, undersöks den ihållande cykeln av urbana uppror och våld i svarta innerstadsområden i USA mellan 1964 och 1972. Projektet fokuserar på den svarta radikala traditionen och abolitionismen och utforskar det våldspreventiva arbetets effekter i fråga om att garantera säkerhet och förhindra våld. Det övergripande syftet är att bidra till en djupare förståelse av strukturerna för våld hos rasifierade och stigmatiserade befolkningar och problematisera våldspreventiva åtgärder som politisk reaktion på kriser genom att inkludera historiska och perspektiv från den svarta radikala tanketraditionen. Arbetet kommer att resultera i ett kapitel som publiceras i en planerad antologi under 2025.

Interkulturellt ledarskap i gymnasieskolan

Inom ramen för föreningen LUCS:s kunskapspilotverksamhet, har Botkyrka kommun erbjudit utbildningar inom interkulturellt ledarskap i skolan. Mångkulturellt centrum fick i uppdrag att genomföra en studie bland gymnasieelever med fokus på hur de uppfattar att skolan arbetar mot rasism och för inkludering. Materialinsamlingen genomfördes under första halvåret 2024 av Nina Edström och Anja Norell och den senare författade slutligen rapporten Gymnasieskolans arbete med rasism, diskriminering och mångfald.

Ett planerat projekt om interterritoriellt våld i migrationsberättelser utgick på grund av otillräckliga ekonomiska förutsättningar vid centret.

Ansökningar till forskningsfinansiärer

Arbetet med att ta fram ansökningar om forskningsmedel är tidskrävande och kräver kreativitet och omfattande inläsning. Under 2024 var centrets forskare engagerade i sex ansökningar till forskningsfinansiärer, i fyra fall som huvudsökande. En förteckning över de ansökningar som genomfördes finns i bilagan Forskning: Appendix.

Föreläsningar, forskarpresentationer och konferensdeltagande

Under 2024 har MKC:s forskare precis som tidigare varit efterfrågade för att hålla föredrag, presentationer, panelsamtal och liknande. Forskarna har också deltagit med bidrag vid forskningskonferenser. En presentation av tillfällen för forskningskommunikation finns i bilaga Forskning: appendix.

Forskningsseminarium

Forskningsseminariet, för vilket Edda Manga ansvarar, hölls under året två gånger i månaden. Under våren höll vi, förutom arbetsseminarier, textseminarier på temat "mångfald, mångkultur, mångkulturalism". Under hösten hölls textseminarieserien temat "paradigmskifte". Vid seminariet deltog MKC:s forskare, affilierade forskare, samarbetspartners, praktikanter, forskare från andra lärosäten och ibland MKC-personal utanför forskningsgruppen. Ett tillfälle var en workshop med journalisten Magnus Linton inriktad på att förbättra forskares förmåga att skriva bra utåtriktade texter till läsare utanför akademien.

Konferens

Den 14-15 november höll MKC en nationell konferens om det över landet minskande valdeltagandet. "Unheard Voices: Understanding the Challenge of Declining Migrant Election Turnout". Konferensen finansierades av Forte och samlade forskare, tjänstepersoner, föreningar och civilsamhällesorganisationer för att utforska och diskutera det sjunkande valdeltagandet bland utrikesfödda i Sverige.

Forskning i utställningsform

Forskarteamet genomförde under vårterminen 2024 research kring en planerad utställning på temat "Skuld". Researchen utmynnade i en projektplan och tre ansökningar om utställningsfinansiering, ställda till Postkodslotteriet, Stiftelsen Mitt Alby respektive Region Stockholm.

Nätverk

Det MKC-initierade forskarnätverket Nordic Research Collective for Critical Racism Studies höll sitt tredje årsmöte på MKC. Förutom formalia anordnades en presentation av årets doktorsavhandlingar inom forskningsfältet, två paneldiskussioner samt en öppen gästföreläsning av professor emeritus Danièle Joly som är ordförande för Global Observatory on Academic Freedom, verksam vid College d'études mondiales (MSH-Paris).

Jolys publikationer inkluderar L'Émeute (2007), Muslims in Prison (2005), Blacks and Britannia (2001), Haven or Hell: Asylum Policy and Refugees in Europe (1996), Britannia's Crescent: Making a Place for Muslims in British Society (1995), Refugees: Asylum in Europe (1992), och Det franska kommunistpartiet och det algeriska kriget (1991). Edda Manga och René León Rosales ansvarade.

Sedan hösten 2023 ingår Mångkulturellt centrum även i nätverket Migration Lab, som sammanför aktörer och institutioner som arbetar tvärvetenskapligt med migrationsfrågor. Nätverket består bland annat av museer, forskningscentra, migrantorganisationer och teatrar. De flesta aktörer är baserade i Tyskland, där nätverket initierades, men ett aktivt internationaliseringsarbete pågår. MKC forskning deltog, genom Anja Norell, i ett möte med nätverket i Berlin sommaren 2024.

Detta möte resulterade i den gemensamma ansökan Moving Europe – Negotiating Legacies of Migration at the Museum, som beviljades medel av EUs forsknings- och innovationsfinansieringsprogram Horisont Europa. Moving Europe ger museer, skolor och ungdomar möjlighet att utforska och diskutera migrationens arv genom att direkt involvera medlemmar ur migrantgrupper.

Projektet syftar till att öka medvetenheten om migrationens komplexitet och uppmuntrar allmänheten att utmana stereotyper, fördomar, myter och missuppfattningar om migranter. Museer som arbetar med migration kommer att samarbeta med historielärare och bjuda in deras elever att delta i lokala och internationella ungdomsaktiviteter, där eleverna kommer att leda forskningsprojekt om migrationens historia och erfarenheter.

Genom att tillämpa en beprövad metod baserad på platsbaserat lärande för att stärka ungas handlingskraft, kommer museerna att bli centrala platser för elevernas lärandeupplevelse. Konsortiet består av EuroClio, Migration Lab (University of Hildesheim), Young Islam Conference, National Museum of Italian Emigration, Museum of Emigration Gdynia, Migration Museum Denmark, National History Museum of Bosnia and Herzegovina samt Mångkulturellt centrum i Sverige. Edda Manga ansvarar för MKCs deltagande i projektet.

MKC forskning deltog också i European Network Against Racism (ENAR):s årsmöte 30e maj till 1 juni i Antwerpen. Edda Manga representerade centret.

I september presenterade Johanna Gondouin och Åsa Eriksson sitt forskningsprojekt på konferensen Reworlding Reproduction: Emerging knowledges, politics and practices of justice på University of Pretoria i Sydafrika. Under konferensen diskuterades reproduktionspolitik och praxis ur ett dekolonialt perspektiv, med fokus på bidrag från det globala syd. Johanna Gondouin och Åsa Eriksson besökte också Kenya för att förbereda för fältarbete under 2025, och för att träffa två kenyanska forskare som kommer medverka i projektet, Anne Kamau och Roseanne Njiru. Båda är verksamma vid Nairobi universitet. Dialog har också inletts med en forskare i Indien kring samarbete i projektet.

Bibliotek

Mål och resultat

MKC:s bibliotek är ett specialbibliotek med inriktning på migration, etnicitet, integration, kulturmöten, rasism, kulturarv och kulturell mångfald. Biblioteket är en plats för att studera i lugn och ro och ta del av bibliotekets unika samling. Biblioteket samarbetar med Fittja bibliotek.

Inför 2024 var målsättningen att biblioteket ska nyttjas av fler och nya besökare, bl.a. genom samarbeten, programverksamhet och målgruppsanpassade aktiviteter. Inom ramen för de stora omorganisationerna 2023-2024 kom MKC:s bibliotekaries tjänst att minskas till 25%, vilket omöjliggjorde uppfyllandet av målet då tillgängligheten istället, och mycket olyckligt, försämrades.

Vad vi uppnått

Fokus och målgrupper

Biblioteket ger service till låntagare i Botkyrka, Stockholmsregionen, nationellt och internationellt. Lokalt erbjuder biblioteket referensamtal, utlån och aktiviteter som författarsamtal och föreläsningar samt studieplatser. För regionen erbjuds fjärrlån och referensamtal för studenter. Biblioteket erbjuder också fjärrlåneverksamhet nationellt och internationellt.

Bibliotekssystem och bestånd

Under 2024 gick biblioteket över från systemet Micromarc till det webbaserade systemet Koha. Koha är idag det näst största bibliotekssystemet och används av alla slags bibliotek. Implementeringen av systemet har skett relativt smidigt, ett byte av system var nödvändigt då det äldre systemet var trögt och mindre användarvänligt. Biblioteket har en av Sveriges mest omfattande samlingar av böcker, rapporter och uppsatser om migration, mångfald, etnicitet, rasism och diskriminering. Biblioteket har idag ett bestånd på ca 17 000 titlar, ett bestånd som tillgängliggörs via fjärrlån till andra bibliotek. Ett omfattande gallringsarbete har också gjorts under året för att förbereda en flytt av bokmagasinet till biblioteket.

Samverkan

Biblioteket fortsätter att utveckla och fördjupa samverkan med folkbiblioteken i Botkyrka kommun; och under hösten 2024 hölls författarsamtal med Sami Said på Fittja bibliotek, modererat av MKCs bibliotekarie Mattias Järvi. Det goda samarbetet med Fittja bibliotek där vi gemensamt anordnar författarsamtal och tipsar om varandras verksamheter, är ett koncept som fungerar väl. Depositionshyllan på Fittja bibliotek utökas till även tillhandahålla nya unika titlar som förvärvats av MKC:s bibliotek under året. Vi fortsätter även att tillhandahålla böcker till särskilda utställningar eller ämnen som Botkyrka konsthall och Fittja bibliotek uppmärksammar.

Under våren 2024 hölls ett författarsamtal med Amer Sarsour, i samverkan med ABF Botkyrka-Salem där hans debutroman "Medan vi brinner" presenterades. Biblioteket/MKC deltog också på Järvaveckan, i ett panelsamtal arrangerat av Kungliga Operan, Mångkulturellt centrum och Botkyrka kommun med rubriken Vem är vår tids Badin? Dansen och makten över livsberättelserna. Bibliotekarie Mattias Järvi deltog också i ett samtal under Bokmässan i Göteborg.

Det tidigare goda samarbetet med Södertörns högskola består till viss del, vi har dock ej längre möjlighet att ta emot praktikanter då biblioteket endast är bemannat en dag i veckan.

Arkiv och dokumentation

Mål och resultat

Målsättningen för MKCs befintliga fysiska arkiv var att under 2024 initiera processer för långsiktigt tillgängliggörande samt att metodutveckla insamlings- och dokumentationsarbetet, bl.a. genom satsning på migrationsminnen. Detta arbete har förvisso drivits vidare inom ramen för René León Rosales engagemang för grannskapsarkiv (Community archives). Samtidigt har MKC tvingats att packa ihop ca 1200 arkivkapslar och flytta text- och bildarkiven då hyran för lokalen där arkivet stod aviserats till 2000 SEK m²/år inför 2025. Arkiven finns idag i säkert förvar, men kommer inte att kunna tillgängliggöras förrän stiftelsen åter erhåller resurser för att förvalta det kulturarv som arkiven utgör.

MKC har dock för avsikt att fortsätta arbetet med att demokratisera kulturarvet genom att i samverkan med lokalsamhällen dokumentera migrationsrelaterade fenomen.

UTBILDNING

Mål och resultat

Mål: MKCs utbildningar ska vara tankeväckande och ge angelägen kunskap och bildning till en bred krets; MKC ska vara en självklar leverantör av kompetensutveckling inom våra kunskapsområden.

Konjunkturläget påverkade efterfrågan på utbildningar inom MKCs kunskapsområden negativt. Det är inte orimligt att anta att också det politiska klimatet generellt påverkat möjligheten för många offentliga aktörer att finna resurser för att ta del av våra utbildningar.

Vad vi uppnått

Endast ett fåtal utbildningar hölls under årets inledande månader. Vid halvårsskiftet 2024 kom utbildningsansvariga att gå på tjänstledighet. På grund av den svåra ekonomiska situationen anställdes ingen vikarie.

MKCs forskare anordnade i augusti 2024 en heldagsfortbildning för Globala gymnasiet personal. Dagen erbjöd fördjupande föreläsningar om rasism, demokrati och skolans vardag. Det erbjöds också tillfälle för gruppdiskussioner och workshop om Globala gymnasiet egna utmaningar med olika uttryck för rasism. René León Rosales ansvarade för utbildningen.

MKC fick i uppdrag av Vänsterpartiet Storstockholm att i oktober anordna en workshop som stöd till det egna interna antirasistiska arbetet utifrån den antirasistiska handboken som MKC tidigare fått i uppdrag att ta fram. René León Rosales ansvarade också för denna utbildningsinsats. I verksamhetsplanen 2024 ingick att MKC ska fortsätta att erbjuda skraddarsydda handboksprocesser för organisationer. Den sviktande efterfrågan lösgjorde resurser från utbildningsgruppen till forskningsavdelningen så att MKC kunde möta den efterfrågan som istället uppstod där.

UTSTÄLLNING OCH KONSTNÄRLIG VERKSTAD

Mål och resultat

Målet för utställningsverksamheten inför 2024 var att lyfta aktuella frågor och MKCs kunskap inom vårt fält, och bidra till att öka MKCs relevans både lokalt, regionalt och nationellt. Genom utställningar och visningar når MKC ut med kunskap och dialog till fler och nya besökare, vuxna såväl som barn och unga.

Verkstans mål var att den ska bidra till att MKC når ut till barn och unga och till fler och nya besökare och att MKC med Verkstan är en viktig konstaktör för Botkyrkabor och för Stockholmsregionen – genom konstnärligt skapande utvecklas kunskap, platser och individer

Både utställningar, konstpedagogik och utställningsvisningar är viktiga för vårt uppdrag och våra övergripande målsättningar. Trots utmaningar med personalneddragningar och magra verksamhetsmedel så kan vi stolta konstatera att MKC under 2024 har öppnat fem mindre utställningar och en större vandringsutställning, liksom vi har kunnat hålla hallarna och den konstnärliga verkstaden öppna som vanligt. Utöver det har en MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor) och Grif (Gemensamma Romska Internationella Förbund) hos oss en invigning för en utställning som därefter tillgängliggjordes digitalt för nationell spridning.

Totalt 1788 personer kom i kontakt med Verkstans arbete under 2024.

Utställning

Vad vi uppnått

Länken och Black Box

Först ut på vår mindre utställningsyta Länken var den årliga samlingsutställningen med sistaårseleverna vid estetprogrammet på Tumba gymnasium. Under namnet *Bakom kulisserna* öppnade utställningen den 15 februari.

I april följdes elevutställningen av *A monument of the city to build*. Tre konstnärer och designers har arbetat bland annat här och på fritidsmässan på S:t Botvids gymnasium tillsammans med barn och unga för att föra in fantasin i stadsplaneringen. Konstnärerna var Azadeh E. Zaghi, Reyhaneh Mirjahani och Alexandra Papademetriou. Projektet genomfördes med stöd av Botkyrka Kommun och MKC. Bidragen har samlats in i samarbete med MKC och Fritidsmässan på S:t Botvids Gymnasium.

Livets bärande trådar var namnet på det kollektiva konstverk som ställdes ut därpå. Vernissage hölls den 15 maj och verket vävde samman kvinnors livsberättelser. Det var en hyllning till kvinnor, från olika delar av världen, som möts i Botkyrka och delar sina kamper, minnen och drömmar med varandra. Konstprojektet var ett samarbete mellan kursen Svenska och textil på Botkyrka folkhögskola och MKC. Det kollektiva verket skapades under våren 2024 i Verkstan på MKC under ledning av Olivia Lindsmyr, Botkyrka folkhögskola och Saadia Hussain, MKC. Under slutet av året fick verket en permanent plats på Botkyrka folkhögskola.

I slutet av maj öppnade utställningen *Från vision till verklighet: Innovativa berättelser från Botkyrka*. Bakgrunden var att studenter som gick sista året på arkivarie- och kulturarvsprogrammet på Södertörns högskola, under våren genomfört en samtidsdokumentation i Botkyrka kommun, i samarbete med Tekniska museet och Mångkulturellt centrum. Materialet bestod av berättelser kring temat innovationer och i utställningen mötte vi röster om både digitala och sociala innovationer i Botkyrkabornas vardag. Denna utställning tog plats i den till stora utställningshallen angränsande Black Box.

På 1980-talet fängslade, torterade och avrättade den islamiska republiken i Iran tusentals människor eftersom deras övertygelse och politiska engagemang stod i konflikt med regimens. Konstnären Ice Flower har porträtterat många av 80-talsregimens offer och också flera av dem som mördades till följd av att de gjorde sina röster hörda i samband med protesterna efter Jina Mahsa Aminis död 2022. Ice Flowers verk visades i Länken under titeln *Blå märken* från 5 oktober fram tills MKC stängde för jul- och nyårshelgerna.

Stora utställningshallen

Den egenproducerade utställningen *Gränser i rörelse – 100 år av migration som förändrade Sverige* som hade öppnat i juni 2023 stod fram till sommaren 2024. Den undersökte drygt 100 år av migration genom att titta närmare på politiseringen av immigration under denna period, migrationens inverkan på demokratin samt den betydelse som migrationen haft för landets samhällliga och kulturella utveckling. Utställningen byggde på omfattande research med bidrag från både externa forskare och centrets team. Den innehöll också mycket konst, bl.a. verk av Nabila Abdul Fattah, Daniel Aguirre, Meira Ahmemulic, Bertil Almlöf, Martin Bornholm, Richard Estay, Reza Hazare, Saadia Hussain, David Larsson och Dan Wolgers.

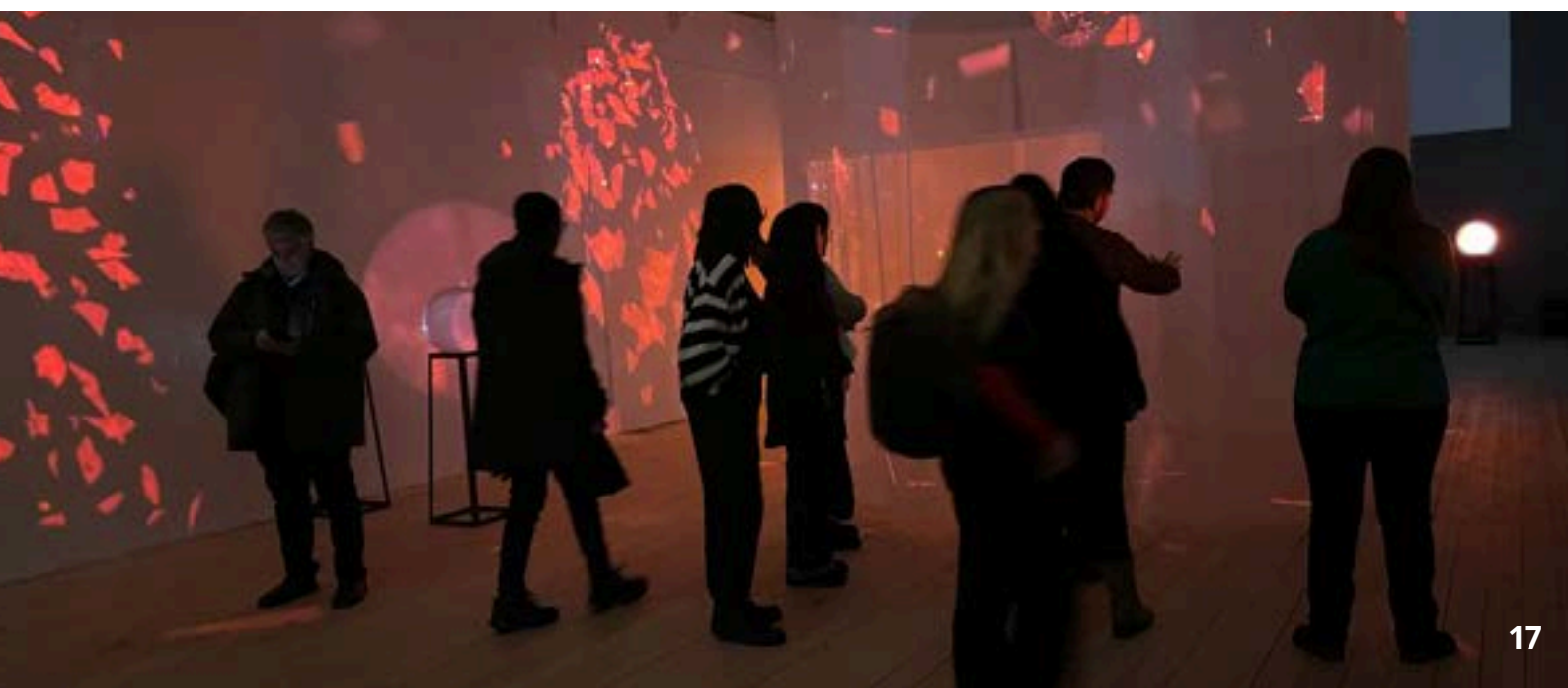
I oktober 2024 öppnade vandringsutställningen *Drömmar på månen* av konstnären Henrik Telemann tillsammans med människor som nyligen kommit till Sverige, i samarbete med Folkets Konsthall med finansiering av Postkodstiftelsen.

Den påtagligt filmiska utställningen byggde vidare på konstnärens projekt från 2016 där han tagit del av flyktingars bilder de delade

med sig av från sina telefoner. I *Drömmar på månen* ville han ta reda på vad som hände sedan. Vad hände med dem och vad hände i dem? Utställningen är dock inte en utställning om flyktingar, understryker Telemann. "Det är en utställning om oss alla. I konst känner vi igen oss i andras erfarenheter". Utställningen stod på MKC resten av året för att inte gå ner förrän i februari 2025. Nästa anhalt blir konsthallen i Ystad med öppning hösten 2025. Vernissagen hölls på superlördagen den 5 oktober då MKC under en eftermiddag presenterade ett event i timmen – två vernissage och ett boksläpp med en fullsatt hörsal.

Utställningsvisningar

Visningar för personalgrupper, elever och föreningsgrupper var frekventa särskilt under den första halvan av året med *Gränser i rörelse* som var en utmärkt grund för att prata om eller workshopa kring våra kunskapsområden. *Drömmar på månen* har också visats för många av de grupper som besökte MKC under utställningsperioden. Utöver det har vissa specialvisningar av Länkenutställningar gjorts.

1788

personer kom i kontakt med Verkstans arbete under 2024

Konstnärlig verkstad

Vad vi uppnått

Under 2024 fortsatte Verkstan oförtruet att arbeta med barn, unga och vuxna för att erbjuda en plats och ett sammanhang för skapande. Satsningen på särskilda grupper där konstpedagog Saadia Hussain kunnat skraddarsy utifrån olika gruppers behov och utmaningar, har utvecklats än starkare. Sedan tidigare arbetar Verkstan utifrån strategier för att följa barnkonventionen och möter deltagande grupper och individer utifrån demokratiska, antirastiska och tillåtande synsätt. Pedagogerna arbetar nästan uteslutande i längre processer med deltagarna.

På så vis har konstpedagogen kunnat samarbeta med Botkyrka folkhögskola där kvinnor som en del av sin svenskundervisning fick arbeta textilt (se avsnittet om utställningar – Livets bärande trådar). En förberedelseklass fick arbeta med självporträtt under temat Min bild, min berättelse liksom en klass i årskurs åtta fick arbeta under temat "Vad drömmer du om?". Förskolebarn har arbetat under teman som "Rörelse" och "Drömmar".

Andra högstadieelever har tillsammans med pedagogerna skapat ett kollektivt permanent

konstverk – Min skola – på Fittjaskolan. Pedagogerna har gjort flera andra aktiviteter utanför "huset" som exempelvis hållit i kollektivt skapande med 200 deltagare på Vi är Botkyrka-festivalen. Under julmarknaden på Hallunda Folkets hus kom lika många för att skapa dekoration till julgranen men också till Eid-pyssel i Botkyrka konsthall den 15 april kom många barn. Barn och vuxna utanför Botkyrka fick chansen att skapa med Saadia Hussain i Botkyrka kommuns tält under Järvaveckan.

MKC har med åren skapat några starka traditioner. Varje år hålls i samarbete med Botkyrka konsthall Junior residence och 2024 blev inget undantag. Tio unga Botkyrkabor har som sitt kommunala feriearbete undersökt och uttryckt sig kring temat frihet. Det är inte MKC om det inte också är lovverkstäder, och i år hölls KOLLEKTIVT KONSTKAOS. Mångkulturella almanackan är också en riktig långkörare, men aldrig tidigare har den kollektivt formgivits av MKCs konstpedagog tillsammans med grafiska designern Sepidar Hosseini och barn från årskurs tre i Fittjaskolan. Barnen arbetade tillsammans med tid, årstider och högtider.

KOMMUNIKATION, MARKNADSFÖRING, UTGIVNING OCH PROGRAM

Mål och resultat

Målsättningarna för MKC:s kommunikation var under 2024 att åstadkomma en enhetlig och igenkänningsbar kommunikation och på så vis nå ut till fler. Vi ville lyfta aktuella frågor, väcka nyfikenhet och sprida kunskap genom våra kommunikationskanaler. Under början av året lanserades en ny hemsida. Vi fortsatte arbetet med enhetlighet i uttryck både med trycksaker och digitalt. Våra följare, särskilt på Instagram, interagerar mer med våra inlägg, vilket gör att vi når fler. Det var en bredd av vad som uppmärksammades av media, t.ex. utställningen *Drömmar på månen*, *Mångkulturella almanackan* och vårt bibliotek, men även osäkerheten kring avtal med kommunen och privatiseringen av Tavernan.

På utgivningssidan planerades att prioritera *Mångkulturella almanackan* vilket också kom att bli fallet. *Mångkulturella almanackan* samlar och förmedlar berättelser om firande, högtider och viktiga dagar. Den är ett verktyg för inkludering i skolor och på arbetsplatser och den skapar gemenskap kring berättelsen om vårt samtida Sverige. Genom åren har många hundra människor bidragit till almanackans innehåll. Målen för utgivning av *Mångkulturella almanackan* var under 2024 att utveckla innehåll och form. Genom samarbete med nya formgivare och samskapande med elever från Fittjaskolan

har almanackan utvecklats i produktion och utseende. Dessa mål anses vara uppfyllda.

Ambitionerna för programverksamheten 2024 var att nå ut med kunskap och dialog om aktuella frågor till besökare i olika åldrar och att ha arrangemang som är attraktiva för såväl Botkyrkabor som andra i Stockholmsregionen. Målsättningarna under 2024 var att tillgängliggöra våra frågor för olika målgrupper och att skapa dynamik och nya möten genom en balans mellan folkbildning, forskning, lokala röster och nationellt etablerade röster. En ytterligare ambition var att programverksamheten skulle bidra till att bygga broar mellan innerstadens nätverk och ytterstadens kompetenser. Målen bedöms vara uppfyllda.

Kommunikation och marknadsföring

Vad vi uppnått

Webbsida & digitala verktyg

I januari lanserades en ny hemsida med användarvänlighet i fokus. Med en ökad tydlighet, något minskad mängd information, nya menyer och färre undermenyer och undersidor är förhoppningen att sidan ska vara användarvänlig och marknadsföra MKC som helhet samtidigt som den underlättar att snabbt hitta till specifika delar av verksamheten. Funktionerna och sidorna har löpande utvärderats under året och mindre korrigeringar gjorts. I och med förändringar i verksamhetens omfattning har innehållet på webben också korrigerats.

Kalendarium & affischering

Alla publika evenemang presenterades under året i kalendariet på vår egen webb, det mesta presenterades också i Botkyrka kommuns kalendarium - På gång i Botkyrka. Ett antal events togs med i t.ex. DNS kalendarium, Visit Stockholm och Magasin Dikkos kalendarium. Vi tillverkade själva kontinuerligt affischer och flyers för olika behov. Affischering för publika evenemang gjordes kontinuerligt i närområdet och mer omfattande affischering i samband med stödfesten i juni. Flyers för evenemang och aktiviteter på MKC delades under året ut vid aktiviteter i Fittja centrum och gjordes tillgängliga på Fittja Bibliotek.

Sociala medier och digital närvaro

Vi har nått fler genom aktiv närvaro online med fokus på innehållsmarknadsföring, strategiska val kring kanalval, och att

kommunicera och interagera med andra relevanta aktörer samt gamla och nya följare. En fortsatt enhetlighet i språklig ton, bildval och återkommande grafik gör MKC till en tydlig avsändare även när uppmärksamheten hos mottagaren behöver fångas snabbt. De kanaler vi använder är Instagram, Facebook och LinkedIn och här görs också kontinuerliga övervägningar kring kanalval då de olika kanalerna når olika målgrupper. Ett ansträngt budgetläge har lett till att färre inlägg har sponsrats, vilket medfört en något mindre spridning än väntat, men en fortsatt ökning av följare och räckvidd är uppnådd. I och med bibliotekets neddragning av öppettider är det en prioritet att kontinuerligt informera om biblioteket med t.ex. boktips och delta i kampanjer som Svenska Pens Banned Books Week för att synliggöra biblioteket och digitala möjligheter med t.ex. fjärrlån.

På **Facebook** har vi en trogen skara följare, i slutet av året **6300** personer.

Följarna på **Instagram** interagerar mest med oss, delar våra inlägg och stories och kommenterar, där har vi ca **4300** följare, en ökning med ca 10% under året.

På **LinkedIn** hade vi vid årsslutet **1750** prenumeranter, en ökning med 25%., Impressions på LinkedIn för 2024 var 50 060.

Medial uppmärksamhet & presshantering

Genom pressmeddelanden och uppbyggda relationer med journalister och medieaktörer nådde vi ut i press med en bredd av MKCs verksamheter under året. Osäkerheter kring MKCs framtid och avtal ledde också till medial uppmärksamhet.

Utställningen *Drömmar på månen* uppmärksammades i SVTs *Go'kväll* där Henrik Teleman fick vara middagsvärd och lyfta utställningen och dess innehåll. Utställningen uppmärksammades även av *Mitt i samt* i SVT Stockholm genom en intervju med en av projektdeltagarna.

Mitt i, *Magasin Dikko* och *Nytt i Flempan* är medieaktörer som uppmärksammat andra mindre utställningar hos oss under året.

Ett intervjureportage med MKCs bibliotekarie Mattias Järvi publicerades i *Magasin K* - och togs med i tidningens specialnummer till bokmässan som Mattias Järvi prydde framsidan till.

Annat som plockades upp av medierna under året var festivalen *Stolta Fittja*, konferensen *Ouppmärksammade röster*, *Mångkulturella almanackan* och att *Tavernan* nu drivs privat men fortsatt på MKC.

Under året har också politiker från Botkyrka kommun, personal och tidigare personal på MKC och andra debattörer framfört åsikter kring MKC i intervjuer och debattartiklar.

Samarbete med Botkyrka kommun

Vår närvaro i den lokala nätverksgruppen i Fittja var kontinuerlig under våren, men mer sporadisk under hösten pga personalminskningar.

Kontinuerlig kontakt med aktörer som biblioteket, konsthallen, Botkyrkabyggen och nätverksgruppen möjliggjorde ändå ömsesidigt informationsutbyte kring vad som händer i området och övriga Botkyrka. Samarrangerade program marknadsförs gemensamt, och vi samarbetar med flera aktörer i området genom att hänga upp affischer hos varandra och dela varandras arrangemang i sociala medier.

Programverksamhet

Vad vi uppnått

Genom programverksamhet kommunicerar MKC frågor om migration, segregation, kulturarv och urbana livsvillkor. En bredd i programutbudet har lett till en bredd av besökare. Stora programhändelser under året var kvällen som innehöll 3 invigningar (utställningen Drömmar på månen, utställningen Blå märken och Hassan Hosseini Kaladjahis boksläppsfirande vid utgivningen av hans memoarer), konferensen Ouppmärksammade röster, festivalen Stolta Fittja och samtalet Flykten från Sverige. En minskad personalstyrka har lett till hårda prioriteringar av vilka program vi producerar.

Lördagsöppet

Under våren fortsatte vi med höstens satsning på lördagsöppet. 2 lördagar under våren fyllde vi MKC med program, utställningsvisning, öppen verkstad med gästade pedagoger, öppet bibliotek med boktips och mat och gofika i Tavernan.

Den första öppna lördagen i februari bjöd på samtalet Flykten från Sverige i samarbete med ABF Botkyrka Salem. I verkstan hölls workshopen Din vision - vårt Botkyrka, och Botkyrkabor bjöds in att medskapa kommande utställningen A Monument of The City to Build.

I april återkom lördagsöppet med ett författarsamtal med Amer Sarsour, om boken Medan vi brinner, och konstnären och hantverkaren Annika Fundin gästade i Verkstan.

Barn och unga

MKC:s lovverksamhet har blivit en mycket lyckad tradition. Under 2024 aktiverades områdets barn hos oss under sport-, påsk- och läslovet. Återkommande uppskattade lovaktiviteter är Konstkaos i Verkstan och lovbio. Utöver det hade vi klurig skattjakt under sportlovet, och karaoke på påsklovet. Lovaktiviteter under året genomfördes i samarbete med Fittja bibliotek, Botkyrka byggen och Fittja Pulsen.

I april var vi med och ordnade Eidfest med fokus på barnaktiviteter som fiskdamm, pyssel, ansiktsmålning och trolleriföreställning, tillsammans med Botkyrka konsthall, Fittja bibliotek och Kungsvåningen.

Regnbågsfestivalen Stolta Fittja växlade upp, och tog plats i Fittja bibliotek, Botkyrka konsthall, och på gaturemsan mellan Biblioteket och Fittja C. Stolta Fittja fortsätter att bredda trygghetsdiskussionen i kommunen genom att under några dagar fylla Fittja med glädje, dans, karakoe, konst, poesiskapande, "tatueringar". Till invigningen hade 20 4-åringar från förskolan Myran skapat en regnbågstrappa som blev en populär plats för selfies under festivalen. Såklart bjöds det också på mat och mellis under hela festivalen. Festivalen arrangerades tillsammans med Fittja bibliotek, Botkyrka konsthall, och Fittja Pulsen.

Mer film

Inte bara barnen har bjudits på filmvisningar, under höstens Seniorvecka i Botkyrka kommun bjöd vi tillsammans med Fittja bibliotek in till filmvisning i vår hörsal för seniorer. Vi har också fortsatt det nu fleråriga samarbetet med Tempo dokumentärfestival och visade i år filmen Barnen från Camp Ashraf, om barn som togs från sina föräldrar inom organisationen Folkets Mujahedin för att ofrivilligt migrera till Sverige och uppfostras av sympatisörer av organisationen här.

Vernissage och utställningsprogram

Årets första vernissage var för utställningen Bakom kulisserna vårt årligen återkommande samarbete med Tumba gymnasium, där sistaårseleverna från estetprogrammet - inriktning bild, producerar en utställning hos oss. Som vanligt var det fullsatt vid minglet, invigningstalen och Artist talk i Hörsalen. I Länken höll vi också vernissage för utställningarna A monument of the city to build, Livets bärande trådar och Blå märken.

Vår lilla Black box fylldes i slutet av maj av södertörnstudenter och Botkyrkabor när det var invigning för utställningen Från vision till verklighet - Innovativa berättelser från Botkyrka, skapad av studenter från arkivarie- och kulturvetarprogrammet på Södertörns högskola.

Vernissage för de Artist books som skapats under feriepraktiken Junior residence, som görs i samarbete mellan Botkyrka konsthall och MKC, hölls i år på Botkyrka konsthall. I oktober öppnade vi högtidligt konstnären Henrik Telemans utställning Drömmar på månen i Stora utställningshallen. I början av december fylldes vår gård av 500 marschaller, till minne av de ca 500 000 romer som mördades under förintelsen. Utställningen Z+46 skapad av unga romer i Sverige, ett samarbete mellan MUCF och Grif (Gemensamma Romska Internationella Förbund), invigdes hos oss på Fittja Gård.

Litteratur- & forskningsprogram

MKC:s bibliotek har fortsatt att producera programpunkter tillsammans med Botkyrka bibliotek och tillsammans välkomnat Sami Said med boken Satansviskningar. Författarsamtalet med Amer Sarsour under en öppen lördag gjordes i samarbete med ABF Botkyrka Salem.

Under året hade vi boksläpp för Hemmet är borta, namnet är kvar, den före detta kollegan Hassan Hosseini Kaladjahis memoarer. Vi arrangerade tillsammans med Arena Idé och REMESO release för forskarantologin Antirasism och antiraister samt ett släppevent för WASSAPs rapport Boycott, Divestment, an Sanctions Report for Swedish Universities med ett program som innehöll både rapportpresentation, samtal och poesi.

På bokmässan i Göteborg deltog MKC-bibliotekarie Mattias Järvi i samtalet Avkolonisera biblioteken och forskare René León Rosales höll miniföreläsningen Att prata med barn om rasism. Under året bjöd vi också in till ett öppet seminarium om Poul Bjerre med Per Magnus Johansson 12 mars och en öppen föreläsning med Danièle Joly om hotet mot den akademiska friheten, i samband med att the Nordic Research Collective for Critical Racism Studies höll årsmöte på MKC. Höstens stora programhändelse var konferensen Ouppmärksammade röster /Unheard voices som beskrivs under rubriken forskning.

Politik och påverkan

Vi hade under en tid fångat upp samtal om känslan av att Sverige inte längre känns som hemma och överväganden om att flytta ifrån Sverige på grund av exempelvis rasism eller risker som orsakas av kriminella gäng. Vi bjöd därför in till samtalet Flykten från Sverige om hem, tillhörighet, kompetensflykt, känslan att berövas rätten att utöva sin tro och vilja ta sina barn långt från visitation, rasprofilering.

Under EU-valet var vi vid några fast datum en lokal för förtidsröstning. Vi fanns på plats under Järvaveckan med skapande i kommunens tält, och arrangerade ett samtal om svart svensk historia och representation, tillsammans med Botkyrka kommun och Kungliga operan

MKC:s närvaro i området

Under första halvan av året fanns MKC ofta på plats i centrum tillsammans med biblioteket och andra aktörer för att bjuda på läsning och tipsa om kommande aktiviteter.

Mammamiddagar – som blev ett resultat av föregående års områdesdialoger – fortsatte ungefär en gång i månaden under våren med olika teman, med middag och erfarenhetsutbyte som röd tråd, ibland med inbjudna experter. Under hösten hade vi inte längre resurser för en fortsättning för mammamiddagarna men började planera för att välkomna föreningen Somaya att arrangera luncher för mammor och barn i våra lokaler.

Genom goda samarbeten och tät kontakt engagerar sig MKC på olika vis i närområdet. MKC:s konstpedagog Saadia Hussain har t.ex. medverkat på Vi är Botkyrka i Hågelby och Hallunda julmarknad.

Stödfest och försäljningsevent

Osäkerheten kring avtal med kommunen, och sedermera det nya avtalet, har lett till nya typer av event. I juni arrangerade vi en stödfest för MKC, för att dra in medel till verksamheten men även skapa uppmärksamhet kring vår situation. Många aktörer ställde upp med programpunkter och aktiviteter och vi fyllde MKC med dans, musik, teater, piroger, sagor, lotterier, samtal, skapande och cirkus. Ett särskilt tack till Erikshjälpen second hand och Fittja Matmarknad för generös sponsring med priser till lotterierna under stödfesten.

I december hade vi en Loppis där vi sålde möbler, husgeråd, kontorsmaterial, konst och annat som vi rensat ut med anledningen av flytten från flyglarna och gamla huvudbyggnaden.

HUSET: RECEPTION, BUTIK, MÖTEN, LOKALER OCH FÖRENINGSSAMARBETEN

Mål och resultat

Målen för året var att MKC ska vara en livlig och attraktiv mötesplats dit fler aktörer från fler sektorer söker sig för möten, konferenser, tillfälliga arbetsplatser och andra samarbeten. Gällande bemötande ska vi alltid ha inkludering som utgångspunkt. Målen anses, utifrån förutsättningarna med större personalneddragningar än väntat, delvis vara uppnådda. Det fanns också ett mål om att öka föreningssamverkan genom att erbjuda lokaler till fler föreningar. Denna satsning har uteblivit med anledning av att vi under året varit i en process där vi varit medvetna om en förestående minskning av lokaler att tillgå.

Möten och lokaler

Vad vi uppnått

Under året har gamla huvudbyggnaden, en av flyglarna, samt nya huvudbyggnaden använts för möten, utbildningar, konferenser och föreningsaktiviteter. Vi har några trogna och återkommande kunder som Reggio Emilia Institutet som förlägger sin pedagogistautbildning hos oss liksom Logopedbyrån Dynamika, som förlägger sina möten hos oss. Tyvärr minskade det totala antalet bokningar under 2024 med ungefär en tredjedel. Det var en märkbar minskning av bokningar från Botkyrka kommun under en stor del av året, även om en viss ökning av bokningar från kommunen skedde mot slutet av året.

Under slutet av året började vi att förbereda för att fortsatt kunna vara en attraktiv mötesplats under kommande år, med endast en byggnad att tillgå. Konstnärerna, som haft ateljéer i Fittja gård, har fått flytta ut och vi har vid evakueringen av de äldre husen lagt fokus på att göra just och endast huvudbyggnaden till en mötesplats.

Reception och MKC-butiken

Vad vi uppnått

Receptionsarbetet har fortskridit som vanligt, med stort fokus på att bemöta frågor gällande minskningen av vår verksamhet. Även skyltning via våra digitala skärmar har prioriterats.

Året var starkt präglad av det köpstopp som legat över centret, vilket har resulterat i att vi inte har köpt in eller producerat egna varor till butiken. I stället har vi tagit in fler varor på kommission samt haft stort fokus på att lyfta fram varor i befintligt lager, genom skyltning och poster i sociala medier. Under senhösten påbörjades processen att byta kassasystem från Blå boken till Zettle vilket kommer innebära en bättre lageröversikt mellan den fysiska butiken och webbshoppen.

TAVERNAN – CAFÉ OCH RESTAURANG

Det stod vid slutet av år 2023 klart att kommunens plötsliga neddragning av uppdragsersättningen till MKC, särskilt riktades mot bemanningen av Tavernan – den unika mötesplats och regionalt attraktiva restaurang som med åren vuxit enormt i popularitet. MKC kom därför att avsluta driften av Tavernan i egen regi under maj månad. Efter en kontakt med Botkyrka kommuns upphandlingschef stod det klart att en direktupphandling av ny restauratör kunde genomföras med anledning av extremt korta ledtider.

Mål och resultat

Trots den korta planeringshorisonten för MKCs Taverna 2024, var ambitionerna inför året desamma som tidigare. Tavernan ska bidra till MKC och Fittja som ett attraktivt besöksmål och till att MKCs publika verksamhet når fler och nya besökare. Tyvärr kom ryktet om verksamhetens nedläggning att medföra att Tavernan sålde färre luncher än tidigare.

Vad vi uppnått

Den nya restauratören driver verksamheten under namnet Tavernan by Sizzle. Erbjudandet är likt det tidigare, men presenteras i mindre skala och vissa dagar med en kycklingrätt som möjligt tillägg. Ett mycket gott samarbete mellan Tavernan by Sizzle och övrig verksamhet har varit avgörande för att MKC sedan i juni 2024 har kunnat erbjuda samma goda service till våra besökare som tidigare. När MKC verksamhetsåret 2025 lämnar de lokaler som har varit stommen i konferenserbjudandet riskerar dock efterfrågan på måltider att minska ytterligare.

IT

Vid årets ingång kände vi inte till Botkyrka kommuns planer som tvingade oss att lämna alla byggnader utom museet. Ambitionen var därför att uppdatera MKCs digitala infrastruktur för att ytterligare stärka vårt wi-fi i alla delar av byggnaderna samt att vidareutveckla sändningsmöjligheterna i vår hörsal. Detta sågs som nödvändigt för att vi skulle kunna upprätthålla vår roll som program- och mötesarrangör, något som är en viktig del av vår roll som mötesplats men också en viktig intäktskälla för MKC. I april infördes istället köpstopp och inga nya investeringar har gjorts avseende tekniken för digitala möten.

ORGANISATION OCH PERSONAL

Vid ingången av år 2024 hade, som tidigare nämnts, en omorganisation blivit nödvändig, främst till följd av minskad uppdragsersättning i ett känsligt ekonomiskt läge och därmed ansträngd ekonomi. De processer som då redan inletts reducerade personalstyrkan med närmare 30%. Några månader in på det nya året stod det dock klart att ytterligare radikala nedskärningar var av nöden. Då centrets verksamhetskostnader redan var nedtagna till ett minimum tvingades MKC till ytterligare kraftig minskning av personalstyrkan. Vid årets ingång hade MKC fortfarande 23 tillsvidareanställda och tre projekthanterade. I december 2024 återstod 11 anställda varav två externfinansierade projekthanterade forskare. Viss timpersonal har återkommande anlåtts för lokalvård. MKCs nio tillsvidareanställda är till övervägande del deltidsanställda och utgör sedan 1 december 2024 totalt 5,5 årsverken. Andelen män i personalstyrkan är fortfarande lägre än andelen kvinnor – MKC har tre män och åtta kvinnor anställda, och proportionerna är de samma som året dessförinnan.

Personal

MKCs personal har generellt haft mycket långa anställningstider – hög personalomsättning har inte varit ett problem för centret. Vid årets ingång fanns fortfarande de flesta av föregående års 25 anställda kvar i verksamheten, men en efter en försvann de sex arbetskamraterna som varslats om uppsägning på grund av arbetsbrist i den första omorganisationen. Verksamhetschefen sade upp sig under hösten efter ett halvårs tjänstledighet, varpå ytterligare tre som sagts upp på grund av arbetsbrist under våren slutade i september, oktober och november. Alla utom tre av den kvarvarande tillsvidareanställda personalen fick sina tjänster hårt nedskurna, omfattande mellan 50% och 60%. Återstod vid slutet av 2024 5,5 årsverken, burna av nio personer. Det kompetenstapp som redan skett och i och med nedskärningarna av tjänsternas omfattningar, riskerar att bli än värre, är en utmaning för hela centrets verksamhet. Det är den uppsagda personalens och kvarvarande deltidsanställdas uppoffringar som har räddat stiftelsen från likvidering.

Medarbetare under året

Nirmala Balasingan

Leila Benjari

Türkan Cetin

Larisa Chernykh

Nina Edström

Nadia El-Harrak

Silvana Hirmiz

Katrin Holmberg

Mattias Järvi

René León Rosales

Ea Malmberg

Edda Manga

Mikael Morberg

Nabeel Nazeer

Anja Norell

Marit Nygård

Monica Pourshahidi

Maria Sundström

Paula Urbano

Jesus Vargas

Tatiana Vega

Ernesto Villanueva

Projektanställda under året var: Alexander Ekelund, Johanna Gondouin och Åsa Eriksson.

Praktikanter under året var: Virpi Alapoikela, Elif Demir, Martina Olsén Dahlin och Amran Bulale.

Volontär vid konferensen

Ouppmärksammade röster – Ekansh Gupta

Volontärer vid stödfesten – ingen nämnd

ingen glömd – TACK!

Arbetsmiljö

MKC strävar självklart fortsatt för att alla anställda ska ha en bra arbetsmiljö. Under året har den psykosociala arbetsmiljön av förklarliga skäl påverkats negativt för alla anställda. Viktigt har varit att samverkansgruppens personalrepresentanter varit aktiv och inkluderande, men samtidigt också konstruktiv i arbetet med att tillsammans med ledningen parera de återkommande och stora svårigheter som MKC utsatts för under året. Solidariteten med varandra och stiftelsen är uppenbar och möjligen ännu starkare idag.

Också den fysiska arbetsmiljön har påverkats negativt för de flesta kvarvarande anställda främst under senhösten då evakueringen av de tre gamla byggnaderna på Fittja gård har inneburit mycket krävande fysiskt arbete i dammiga miljöer. Under december tömdes också samtliga kontor i de äldre byggnaderna.

MKC tillhandahåller förstås friskvårdsbidrag, terminalglasögon och ergonomiskt riktiga arbetsplatser när de väl är på plats.

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Centrets arbete för att förebygga diskriminering har varit en integrerad del av arbetsplatsträffarnas program sedan modellen infördes genom diskrimineringslagen.

Miljöplan

En ny miljöpolicy och handlingsplan för 2025-2026 togs fram under hösten och beslutades i december 2024.

Ekonomi

Ambitionen för 2024 var att skapa långsiktiga samarbeten som gynnar en hållbar ekonomi och verksamhetsutveckling. MKC har en ekonomi som kräver en hög grad av egenfinansiering och flera samarbeten har initierats för möjliga gemensamma ekonomiska fördelar. En svårighet när centret under lång tid stod avtalslöst i relation till huvudmannen kom att bli att tidigare intressenter drog sig ur aviserade samarbeten på grund av att engagemang i MKC uppfattades som en risk så länge avtal saknades. När så avtal med huvudmannen fanns på plats hade "tåget gått".

Under 2024 har MKC av huvudmannen tvingats uppdra till kommunens egen upphandlade ekonomikonsult att genomföra en granskning av centrets ekonomistyrning. Resultatet av den externa granskningen kom att bli ett antal rekommendationer för en högre kvalitet i ekonomistyrningen. Vare sig den reguljära revisionen 2023 eller denna externa granskning kunde påvisa några begångna felaktigheter eller regelbrott. Vissa av rekommendationerna kom att sammanställas till ett åtgärdsprogram som styrelsen ställde sig bakom och som under året har genomförts.

Styrelsen 2024

Ordinarie ledamöter

Marie Spennare (M) ordförande

Yasemin Ergül vice ordförande

Adnan Issa (S)

Östen Granberg (SD)

Kjell Lundberg (TUP)

Ebtesam Zino (KD)

Lotta Arnesson (S)

Marit Normasdotter (V), Region Stockholm

Katarina Mattsson, Södertörns högskola

Suppleanter

Katarina Terzic (M)

Asiah Altjewa (MP)

Lana Issakainen (SD)

Antra Johansons Rantins (C)

Yrsa Rasmussen (V)

Helen Svärdh (-)

Jessica Johnson (L), Region Stockholm

Leyla Öztürk (S)

Simon Sorgenfrei, Södertörns högskola

Adjungerad: Jonas Engman, Nordiska museet

Revisor: Donald Eriksson (KD)

Revisorsuppleant: Pär Sargren (MP)

Med anledning av maktskiftet i Botkyrka kommun skedde också förändringar i vår styrelse. Ordförande och Vice ordförande skriftade poster och från och med januari 2024 var Marie Spennare (M) ordförande, och Yasemin Ergül (S) vice ordförande. Av samma anledning tillträdde två nya suppleanter, Yrsa Rasmussen (V) samt Helen Svärdh (-).

Representanterna från Södertörns högskola begärde innan sommaruppehållet att avsäga sig sina uppdrag. En dialog med SH för att tillsätta platserna med nya representanter inleddes men platserna stod vakanta resten av året. Ebtesam Zino (KD) avslutade sitt uppdrag innan sommaruppehållet, platsen var vakant resten av året. Leyla Öztürk (S) tillträdde som suppleant vid styrelsemöte 2 i mars 2024.

APPENDIX

Appendix Forskning

Ansökningar till forskningsfinansiärer

René León Rosales

- Var huvudsökande i forskningsansökan *From home to classroom and back: the dynamics of racialization and resistance*, riktad till Vetenskapsrådet, i samarbete med forskaren Johanna Gondouin, Stockholm universitet och forskningsassistenten Anja Norell.
- Deltog som medsökande forskare i forskningsansökan *Ethno-racial family socialization, identity and well-being of Mixed Swedes*, riktad till Forte och Vetenskapsrådet, i samarbete med huvudsökande Sayaka Osanami Törngren, docent i internationell migration och etniska relationer, Malmö universitet och Katarina Mattson, docent i genusvetenskap, Södertörns högskola.

Edda Manga

- Var huvudsökande i forskningsansökan *"Saracener och reconquista: ras, religion och vän/fiendelinjen i det tidigmoderna imperiet"* (VR), i samarbete med professor Mattias Gardell
- Var huvudsökande i forskningsansökan *"Ouppmärksammande röster: vad betyder migranternas minskande politiska deltagande?"* (Forte), i samarbete med René León Rosales
- Var huvudsökande i forskningsansökan *"Nordiskt forskarnätverk för kritisk rasismforskning"* (Forte) i samarbete med 30 forskare från forskarnätverket Nordic Research Collective for Critical Racism Studies.

Gondouin, Johanna

- Deltog som medverkande i forskningsansökan *From home to classroom and back: the dynamics of racialization and resistance*, riktad till Vetenskapsrådet, i samarbete med René León Rosales och Anja Norell. León Rosales var huvudsökande.

Vetenskapliga publikationer 2024

Manga, Edda och Gardell Mattias, "Easter Riots and the Politics of Autocratization in Reconquista Sweden" (accepterad för publicering i peer-reviewed volym)

Gondouin, J., Eriksson, Å. och S. Thapar-Björkert. 2024 "Chains of extraction: shifting bioeconomies in India and East Africa". *Frontiers in Sociology* Vol 9, 2024
<https://doi.org/10.3389/fsoc.2024.1149368>

Majumdar, Anindita, Thapar-Björkert, Suruchi, Gondouin, Johanna. "The Woman in the Egg: Rethinking the Provider-Donor Paradigm in Commercial Egg Extraction in India". *Current Sociology*. (inskickat för review)

Thapar-Björkert, Suruchi and Gondouin, Johanna. "Bare Branches' and New Constructions of Parenthood in North India". Antagen för publicering i *Palgrave Handbook on Parenthood in Popular Culture*.

Övriga publikationer

León Rosales, R. (2024). Ska vi prata med barn i skolan om rasism? I Alejandra Pizarro Correa, Hodan Omar och Gustavo Nazar (red.), Jag är värdefull – Mot en mänskliggörande barnrättspedagogik. Malmö: Hassela Solidaritet

Manga, Edda, León-Rosales, René och Morberg, Mikael, "Att rösta eller inte rösta – En kvalitativ studie av förutsättningar för valdeltagande i områden med lågt valdeltagande i Botkyrka, rapport, Mångkulturellt centrum, Botkyrka, 2024.

Norell, Anja " Gymnasieskolans arbete med rasism, diskriminering och mångfald". Rapport, Mångkulturellt centrum, Botkyrka, 2024

Föreläsningar, forskarpresentationer och konferensdeltagande

René León Rosales

Föreläsning: Barn, skola och rasism- Teoretiska perspektiv och pedagogiska konsekvenser. Liljeholmens gymnasium. 40 personer. 12 augusti.

Föreläsning: Barn, skola och rasism – Att bryta tystnadskulturen genom ögonblicksforskning. Malmö stad, Pedagogisk Inspiration Malmö/Utvecklingsavdelningen. 60 personer. 29 augusti 2024.

Miniföreläsning: Varför och hur ska vi prata med barn om rasism? På Bokmässan i Göteborg. 28 september.

León Rosales, René & Johnny Chang, Genklang / Reverberation: A portrait of Megafonen. Visning av film och efterföljande samtal, tillsammans med Johnny Chang, residenskonstnär inom satsningen Samlande tankar/Collecting Thoughts på Grafikens Hus. Detta samtal inledde konferensen The Art of Conviviality – Memory Studies Association Nordic's Third Biennial Conference, Malmö universitet, 24-25 oktober 2024, 23 oktober 2024.

René León Rosales, Pieter Bevelander, Karin Borevi, Irene Molina – Var är vi? Samtal om nuläget för migranternas politiska deltagande i Sverige. Under konferensen Ouppmärksammade röster på Mångkulturellt centrum. 14 november 2024.

Edda Manga

Digital föreläsning "Rasismens idéhistoria – en introduktion" på utbildningsdagen "Rasism, demokrati och skolans vardag", Globala gymnasiet, augusti 2024.

Digital föreläsning "Demokrati som antirasistisk utopi?", på utbildningsdagen "Rasism, demokrati och skolans vardag", Globala gymnasiet, augusti 2024.

Presentation av den kvantitativa delen av pilotstudien Balingsholmsmodellen på Länsstyrelsernas "En studie av Sverige 2021 som socialt rum. Resultat från första delen av pilotstudien av Balingsholmsmodellen", 3 september 2024

Kortföreläsning om Skuld på Föreningsrådets hälsodag, Hallunda, 28 september 2024

Presentation "Förlorad tro – hur invånare i distrikten med lägst valdeltagande förklarar varför de inte röstar" på konferensen Unheard Voices, Mångkulturellt centrum 14 november 2024

Samtal "Vart är vi på väg?" med Hans Abrahamsson, Parvaneh Sharafi och Luis Lineo om framtiden för demokratisk inkludering och migranternas politiska deltagande. På konferensen Ouppmärksammade röster på Mångkulturellt centrum, 15 november 2024.

Presentation av MKC:s forskning och annan verksamhet för besök med internationella gästforskare från Södertörns högskola, 3 december 2024

Presentation "The De-democratization of Sweden" på Nordic Research Collective for Critical Racism Studies årsmöte, 4 december 2024

Appendix övriga publikationer på MKC

Mångkulturella almanackan 2025 Red: Marit Nygård, Maria Sundström och Katrin Holmberg. Form och illustration Fittjaskolans 3:or, Sepidar Hosseini, Saadia Hussain. ISBN 978-91-86429-66-9

Appendix deltagarstatistik verkstan

2024 - JANUARI - AUGUSTI

Skolor och verksamheter i Botkyrka:

- Skolor: 260 elever
- Förskolor: 90 barn
- Tumba gymnasium: 23 elever (5 tillfällen)
- Länkenutställning: 150 unga och vuxna
- Botkyrka folkhögskolan: 13 elever (7 tillfällen)
- Fittjaskolan: Kollektiv muralmålning (10 elever x 5 tillfällen)
- Fittjaskolan invigning: 200 elever
- Länkenutställning: 120 besökare
- Junior residence: 10 elever (3 veckor)
- Stödfest: 50 barn och unga
- Vi är Botkyrka-event: ca 120 barn, unga och vuxna

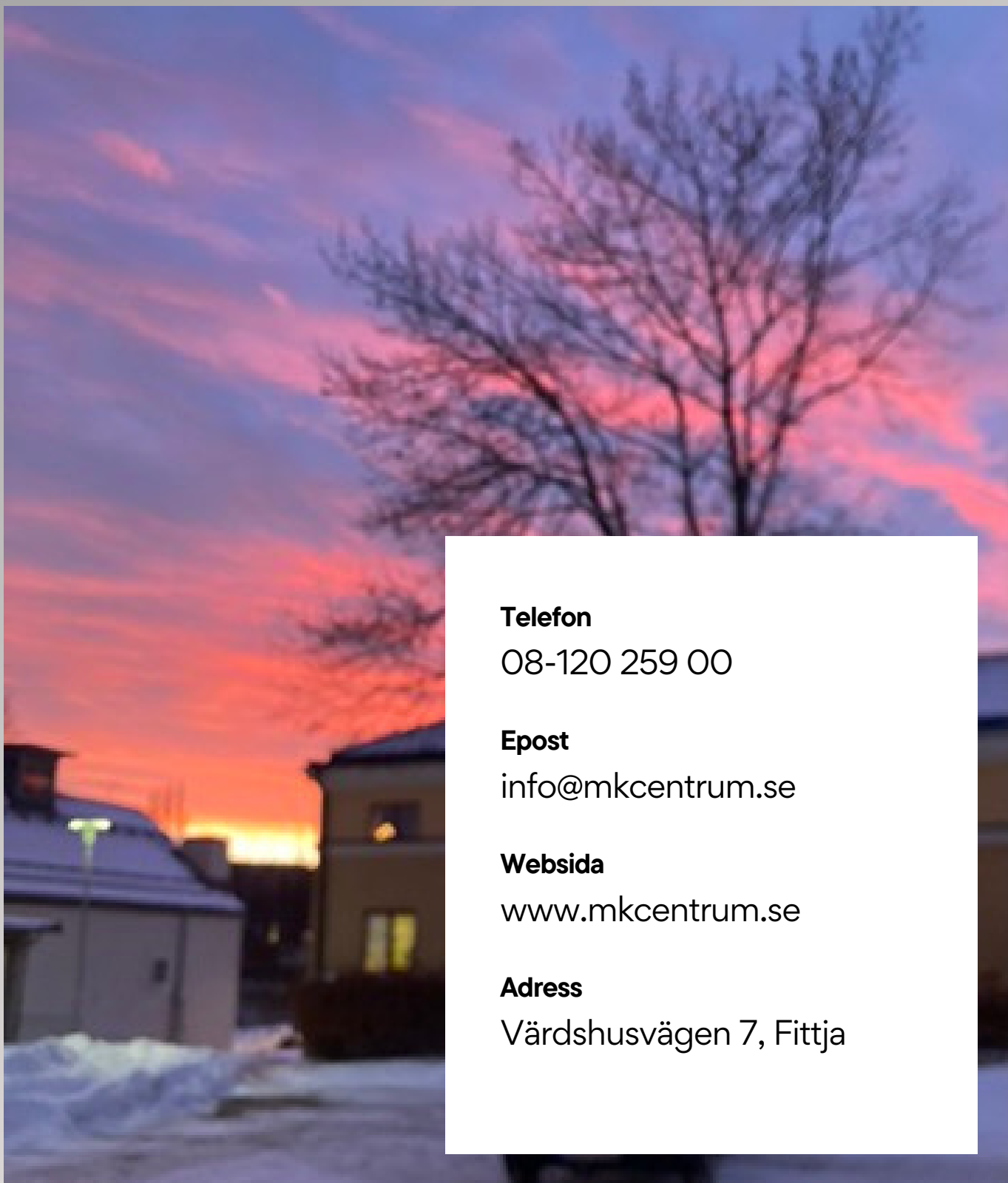
Totalt: 926 personer har kommit i kontakt med Verkstans arbete under VT 2024

SEPTEMBER - DECEMBER 2024

- Länkenutställning: ca 300 publik
- Grundskolan Brunnaskolan: 25 elever (4 tillfällen = 100 elever)
- Anpassad gymnasium, Botvids: 10 elever (5 tillfällen = 50 elever)
- Förskolan Humlan: 12 barn (5 tillfällen = 60 barn)
- Invigning folkhögskolan: ca 150 publik
- Julmarknad Hallunda Folketshus: ca 100 barn deltog
- Studiebesök: guidad visning för 50 studenter (30 + 20)
- Utdelning av almanackan till Fittjaskolan: 22 elever
- Läslov: 30 barn

Totalt: 862 personer har kommit i kontakt med Verkstans arbete under HT 2024

MÅNGKULTURELLT CENTRUM

Telefon

08-120 259 00

Epost

info@mkcentrum.se

Websida

www.mkcentrum.se

Adress

Värdshusvägen 7, Fittja